

vide ikke, hvemt der er Autoriteter i den juridiske Verden. Altsaa, jeg har søgt efter hos Mandix, og han har sagt mig, at man i Almindelighed kalder den særegne Slags Fæstebøndergods, som han saa beskriver, Superficialbøndergods, men han har ikke noget nærmere om dette Forholds Beskaffenhed, han har kun saa meget, at jeg maa troe, at paa Mandix's Tid — han skrev vist sin Landvæsenret i Aarene 1810 til 13 eller saa omtrent — bestod endnu dette Ryttergods, hvorpaa den ærede Minister har henledet Opmærksomheden, og at det var Superficialgods. Jeg kan ikke troe, at det har været opløst paa hans Tid, thi han omtaler det som bestaaende, og han anfører, hvad jeg skal sætte imod den ærede Ministers Mening om Fæstebøndernes fordeelsagtige Stilling, at, saavidt han skjønner, kan den vedkommende Godseier, naar han vil, fæste Jordlobden ud til en Anden, tvinge Bygningerne med den Grund, hvorpaa de staae, fra den nuværende Eier over til den nye Fæster af Jorden. Naar nu Mandix udtaler noget Saadant, vel ikke bestemt, men han siger, at efter hans Mening er det saaledes, saa ligger altsaa deri, at den, der eier Gaardens Bygninger og den Grund, hvorpaa de staae, af Godseieren kan tvinges til at afstaae Gaardens Bygninger og den Grund, hvorpaa de staae — altsaa sin egen Eiendom — til den nye Fæster, hvis han ikke selv bliver det. Dette maa da i alt Fald vise, at Forholdet ikke er saa reent og klart, som den ærede Minister har udtalt, thi da jeg hører sige, at Mandix er en juridisk Autoritet, saa maa jeg troe, at dette Spørgsmaal er tvivlsomt. Imidlertid har jeg antaget, at Superficialgodset var det, hvor Vedkommende ikke alene eiede Bygningerne, men ogsaa den Grund, hvorpaa disse staae, og navnlig ogsaa den Haveplads, der ligger til; saaledes er Forholdet jo navnlig paa Samsø, men jeg troer ikke, at det ubelukkende findes paa Samsø, men saavidt jeg har kunnet erfare, er der enkelte Steder rundt omkring i Landet, hvor lignende Forhold bestaae. Da jeg ifjor indbragte denne Lov, hittede den ærede Indenrigsminister til mig, at han antog, der var et Sted paa Lolland, hvor noget Saadant fandt Sted; jeg antager, at der er et Sted

i Sylland i de blandede Districter, som den ærede Minister jo ogsaa nævnte, hvor noget Lignende findes Sted, og ligeledes troer jeg, skjøndt jeg ikke har fuldstændig Sikkerhed derfor, at det findes Sted paa en Ø under Grevskabet Ahlefeldt Laurvig, der hedder Strynø. Det findes altsaa ikke ubelukkende paa Samsø, men jeg indrømmer, at dette vel er det Sted, hvor den største Deel af det Slags Gods findes samlet. Det Hovedpunkt, som den ærede Minister har holdt sig til, er altsaa egentlig, at dette Forholds egen Beskaffenhed ikke giver Anledning til at tage det særlig for, men vi maae lade det dele Stjæhne med det andet Fæstegods. Dertil skal jeg nu strax bemærke, at Godseieren slet ikke er tvungen til at fæste Jordlobden ud til den, der eier Bygningerne; var han det, saa var Forholdet vistnok af en ganske særegen Beskaffenhed, og saa maatte det maaskee blive nødvendigt at afløse det af Hensyn til Godseieren. Det er bemærket, at han jo, hvis han vil fæste Jorden til en Anden end Eieren af Bygningerne, maa opføre Bygninger paa Lobden; ja, det maa han gjøre, men hvor der er saa stærk Søgning om Jorden, kan han tage saa meget højere Indfæstning og Landgilde, saa at han godt kan opføre disse Bygninger. Ifølge den Lov, der udkom ifjor, maa han ikke lade Fæstieren opføre dem eller give ham Penge til derfor at opføre dem; han skal selv opføre dem, men der er jo aldeles ingen Grændse for, hvad han maa tage i Indfæstning og Landgilde, og derigjennem vil han altsaa kunne søge Erstatning for den Beskæftning, han maatte have ved at opføre Bygningerne. Jeg troer desuden, at der kunde være Fare for, at han fæster en saadan Gaard til en Nabofæster, eller deler den i et Par Stykker og fæster den til et Par Nabofæstere; saa er han ikke nødt til at opføre nye Bygninger, men den Mand, der eiede Bygningerne og Grunden, hvorpaa de staae, maatte da see sin Eiendom svinde hen til Intet. Den ærede Minister har anført Gjemmensnitsbeløbet af de Udgifter, der svares paa Samsø, og mener, at de ere meget billige; dette er jo i Grunden ikke Noget, som vedkommer Loven, men da den ærede Minister har fremhævet det, skal jeg dog bemærke, at netop denne Usikkerhed, netop det,